

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København K

Dato: 21. juli 2011
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsbeh: Karin Baunsgaard
Sagsnr.: 2011-0032-0025
Dok.: 201475

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 463 (Alm.del), som Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri samt justitsministeren den 17. juni 2011.

Lars Barfoed

/

Rikke Freil Laulund

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

**Spørgsmål nr. 463 fra Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
(Alm. del):**

”Ministrene bedes kommentere henvendelsen af 14/6-11 fra Dyrenes Beskyttelse, vedr. halekupering af grise, jf. FLF alm.del – bilag 312.”

Svar:

1. Dyrenes Beskyttelse har ved brev af 14. juni 2011 rettet henvendelse til justitsministeren og ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri om halekupering af svin. I brevet henviser Dyrenes Beskyttelse til Kommissionens rapport om det seneste kontrolbesøg i Danmark vedrørende dyrevelfærd på bedrifter og under transport, som fandt sted den 8.-16. november 2010. I rapporten påpeger Kommissionen bl.a. problemet med rutinemæssig halekupering af svin.

Dyrenes Beskyttelse finder det kritisabelt, at de danske myndigheder under henvisning til produktionsformen accepterer, at der finder brud på reglerne om halekupering sted. Dyrenes Beskyttelse henviser i den forbindelse til, at svinestalde bør indrettes under hensyntagen til svins behov og på en sådan måde, at forekomsten af halebid hos svin med intakte haler holdes nede.

Dyrenes Beskyttelse kritiserer, *at* der rutinemæssigt halekuperes svin i strid med gældende lovgivning, *at* der ikke føres kontrol med overholdelsen af reglerne om halekupering, *at* kravet til styrket dokumentation af behovet hos den enkelte svineproducent for at halekupere svin endnu ikke er strammet op, og *at* de danske myndigheder ikke straks efterlever henstillingen givet i forbindelse med Kommissionens kontrolbesøg i Danmark.

Dyrenes Beskyttelse anmoder i forlængelse heraf justitsministeren og ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri om at redegøre for, hvorfor myndighederne ikke håndhæver forbuddet mod rutinemæssig halekupering, og hvad man agter at gøre fremadrettet for at sikre, at de danske svineproducenter overholder EU's lovgivning på dette område.

2. Ifølge § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 324 af 6. maj 2003 om halekupering og kastration af dyr med senere ændringer må svin ikke halekuperes rutinemæssigt. Pattegrise må dog halekuperes inden for dyrets 2.-4. levedøgn, hvis der er dokumentation for, at der på bedriften er sket skader som følge af, at kupering ikke er foretaget, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 2. Ef-

ter bekendtgørelsens § 4, stk. 4, skal der, inden halekupering foretages, under hensyntagen til miljøet og belægningsgraden være forsøgt foranstaltninger for at forhindre halebidning, og utilstrækkelige staldforhold eller driftsledelsessystemer skal ændres.

Bestemmelserne gennemfører bilag I, pkt. 8, i Rådets direktiv 2008/120/EF af 18. december 2008 om fastsættelse af mindstekrav til beskyttelse af svin. Det fremgår heraf, at halekupering ikke må foretages rutinemæssigt. Halekupering må dog foretages, hvis der er dokumentation for, at der er skader på sopatter eller andre svins ører eller haler. Inden udførelsen af disse procedurer skal der under hensyntagen til miljøet og belægningsgraden træffes andre foranstaltninger til at forhindre halebidning og andre uvaner, og utilstrækkelige miljøforhold skal ændres.

3. I Danmark halekuperes langt de fleste pattegrise med henblik på at reducere udbrud af halebid. Udbrud af halebid er forbundet med store velfærdsmæssige og økonomiske konsekvenser, hvorfor en reduktion heraf prioriteres højt.

Som bekendt har en arbejdsgruppe om hold af svin nedsat af justitsministeren behandlet problemstillingen. Arbejdsgruppen afgav i december 2010 sin afsluttende rapport. Det fremgår af rapporten, at halekupering ud fra en dyrevelfærdsmæssig betragtning ikke er en optimal løsning på problemer med halebid, da kuperingen ikke tager hånd om de bagvedliggende årsager til halebidningen. Desuden påføres pattegrisene smerte ved halekuperingen, ligesom der er hensyn at tage til grisenes kropslige integritet. Endvidere viser den foreliggende forskning, at forekomsten af halebid kan reduceres gennem forbedringer i grisenes nærmiljø, herunder f.eks. tildeling af større mængder halm, forøgelse af arealet pr. gris og forbedringer i nærklimaet.

Det anføres endvidere i rapporten, at sådanne forbedringer ikke altid er praktisk gennemførlige under den nuværende produktionsform, men arbejdsgruppen finder samtidig, at der bør arbejdes i denne retning, hvis det på sigt skal være realistisk at udfase brugen af halekupering. Arbejdsgruppen har dog i den forbindelse noteret sig, at halebid også forekommer i besætninger, der tilsyneladende har optimal indretning og management. Ligeledes forekommer udbrud af halebid i den økologiske produktion og fri-landsproduktionen, hvor førnævnte forbedringer er normal praksis.

Da halebid er et multifaktorielt problem, og det i praksis derfor kan være

svært nøjagtigt at fastslå, hvad der er årsagen til et konkret udbrud af halebid, anfører arbejdsgruppen i rapporten, at det med henblik på at reducere risikoen for fortsatte halebid under alle omstændigheder kan være hensigtsmæssigt at halekupere, når andre tiltag ikke er tilstrækkelige. Henset til, at der i alle besætninger som nævnt kan opstå behov for at halekupere, kan arbejdsgruppen således ikke anbefale, at muligheden herfor fjernes. Der er dog efter arbejdsgruppens opfattelse behov for at styrke kravene til dokumentationen for problemer med halebid og for, at der har været forsøgt andre foranstaltninger for at forhindre halebidning.

Som det imidlertid også fremgår af arbejdsgruppens rapport, afsættes mindst 50 pct. af de danske grise til aftagere, som er ukendte på det tidspunkt, hvor halekuperingen foretages, herunder 25 pct. til svineproducenter i andre medlemslande. I disse tilfælde vil det reelt være umuligt for smågriseproducenterne at opfylde skærpede dokumentationskrav, herunder fremskaffe bevis for, at der er forårsaget skader på andre svins haler, og at utilstrækkelige miljøforhold eller driftsledelsessystemer er blevet ændret. Samtidig ønsker aftagerne i praksis – på grund af erfaringer med halebid – ikke at købe ukuperede grise.

Jeg er derfor enig med Arbejdsgruppen om hold af svin i, at der ikke nationalt bør stilles krav, som indebærer, at den i dag udbredte inddeling af produktionen mellem smågriseproducenter og slagtesvinsproducenter ikke kan opretholdes. Jeg finder det i den forbindelse problematisk, hvis en restriktiv fortolkning af kravene vedrørende halekupering skal føre til det resultat, at smågrise kun kan sælges til aftagere, der er kendt i forvejen, idet et sådant resultat vil gøre det uforholdsmæssigt vanskeligt at sælge grise til andre medlemslande.

Som det også fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. 386 (Alm. del) af 26. maj 2011 fra Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, bør der derfor arbejdes for at få ændret de gældende EU-regler, således at det sikres, at behovet for halekupering dokumenteres, samtidig med at den eksisterende inddeling af produktionen kan opretholdes. Justitsministeriet har på den baggrund indledt drøftelser med Kommissionen, hvor spørgsmålet om hensigtsmæssigheden af de gældende EU-regler vil blive taget op. Det er min opfattelse, at en udformning af skærpede dokumentationskrav bør afvente udfaldet af disse drøftelser.

4. I rapporten om det seneste kontrolbesøg i Danmark vedrørende dyrevelfærd på bedrifter og under transport påpeger Kommissionen endvidere, at

der i mindst 2 ud af de 3 besøgte besætninger blev foretaget rutinemæssig halekupering, uanset at de omhandlede producenter syntes at være i stand til at ændre utilstrækkelige miljøforhold eller driftsledelsessystemer.

Justitsministeriet vil på den baggrund drøfte med Fødevarestyrelsen og Plantedirektoratet, hvordan det sikres, at de tilsynsførende reagerer, når en producent foretager rutinemæssige halekuperinger uden forinden at have bestræbt sig på at ændre utilstrækkelige miljøforhold eller driftsledelsessystemer.

Som det fremgår af Justitsministeriets svar af 11. april 2011 på spørgsmål nr. 301 (Alm.del) fra Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, afgav Arbejdsgruppen om hold af svin i september 2007 en delrapport om beskæftigelses- og rodematerialer til svin. Det fremgår bl.a. af arbejdsgruppens delrapport, at der er behov for yderligere undersøgelser og forskning for helt præcist at kunne fastsætte, hvilken påvirkning forskellige mængder materiale samt forskellige tildelingsmetoder og -hyppigheder har på svins beskæftigelses- og rodebehov. I forlængelse af arbejdsgrupperapporten opstartede Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet, i efteråret 2009 et projekt med fokus på, hvilken mængde hel halm slagtesvin skal tildeles for at opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodematerialer. Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet har oplyst, at projektet forventes afsluttet med afholdelse af en temadag om halm til slagtesvin i foråret 2013.